

Rigsdagstidende.

1851. Forhandlingerne paa Landstthinget. № 55.

Tredie Session.

44de Møde.

Loverdagen den 13de December

(Fortf.)

Orsted (fortf.): Spørgsmaalet var altsaa, om de almindelige Anordninger om Bagerne- ringen i Kjøbenhavn indeholde et saadant Privilegium, som er forbindende for Stats- magten. Det kan vel ikke drages i Tvivl, at Bagergaardene virkelig vare privilegerede, men vel, at dette Privilegium var bindende for Statsmagten. Det kan ikke udledes af Rescrip- tet af 1739, som man har paaberaabt sig, saa meget mindre som, — hyad der i sin Tid ogsaa er meddeelt, da Sagen blev forhandlet i Roeskilde Stander 1842, og nu ogsaa er anført i Comiteebetænkningen — der i det For- slag af Magistraten, som blev indgivet til den Ordning af Bagervæsenet, som foreligger i Rescrip- tet, var udtrykkeligt sagt, at 50 Bagergaarde vilde for det Første være nok. Der er mere Grund til at udlede det af Anordning og Reglement af 5te Juni 1771 § 12, som ud- trykkeligt siger, at Bageri kun maa drives i de 50 alene privilegerede Gaarde. Dette Argu- ment synes ikke at være uvigtigt; thi den Omstændighed, der er lagt Vægt paa i Ud- valgets Betænkning, at det staaer i en Anord- ning, som egentlig angaaer en anden Gjen- stand, forekommer mig egentlig ikke at være af nogen afgjørende Vægt, og det synes endog saameget mere at vidne om, at det er indført med Flid. Men jeg troer dog ikke, at det til- sigtede Resultat kan udledes deraf. Bistnok maatte hine 50 Gaarde anses privilegerede. Ingen kunde ved at bevise sin Duelighed som Bager erhverve Ret til at drive Bagerprofes- sionen, uden at være i Besiddelse af en saadan Gaard; dette var allerede et meget betydeligt Privilegium, om det end var den højeste Magt forbeholdt under Forholdenes Forandring at

lempe denne Regel. Saalænge denne Lov blev uforandret, saalænge havde de virkelig et sandt Gode derved, men deraf fulgte ikke, at det var et saadant Privilegium, hvorved Staten forpligtede sig imod de enkelte Individier til at vedligeholde det, og, at det ikke var et saadant Privilegium, fulgte deels deraf, at det ikke var meddeelt i mindste Maade i Form af et Til- sagn, men at det blot var skeet ved en Lov, som gik ud paa at ordne Bagerne- ringen efter Stadens Løve. Man har saamange andre Exempler paa saadanne privilegerede Eiendoms- me, hvis Privilegier dog ikke betragtes at være saaledes beskafne, at andre aldeles ikke kunne erhverve et lignende. Saaledes har man f. Ex. privilegerede Apotheker, privilegerede Gæst- givergaarde o. s. v., og det er vistnok et Gode for dem, som ere i Besiddelse af disse Eiendomme, at de have dette Privilegium, som kan gaae fra Mand til Mand; naar iøvrigt vedkommende Besiddere have de fornødne personlige Egenskaber, have de tillige Privilegiet. Men deraf følger ikke, og det er heller aldrig blevet antaget, at Staten var uberettiget til, naar Forholdene krævede f. Ex. flere Apotheker eller Gæstgiver- gaarde, deri at gjøre Forandring. Det er altsaa vel et Privilegium, men ikke noget Privilegium, der er bindende for Statsmagten. Derimod antog man vistnok ogsaa, at Stats- magten, naar den ikke vilde behandle sine Undersaatter ubilligt, ikke burde gaae ligesrem hen og tilintetgjøre dette Gode, men at den vilde tagttage kun at give flere Privilegium, naar Omstændighederne krævede det og kun saales- des at Vedkommende være istand til at taale det Tab, som deraf kunde flyde. Det var i Er- kjendelse heraf, at Regjeringen i Rescript af 7de April 1841 til Magistraten, kundgjort ved Raadstueplacat af 16de s. M., vel erklærede, at man ikke kunde erkjende, at Bagerne havde